

ПЛАН ДІЙ УКРАЇНА – ЄС ТА ПЕРСПЕКТИВИ ЙОГО РЕАЛІЗАЦІЇ

Вінницький національний технічний університет

Анотація

У статті розкрито зміст та значення Планів дій Україна – ЄС та необхідність їх реалізації для України.

Ключові слова: *План дій, Україна, Європейський Союз, європейська інтеграція, Рада Європи.*

Abstract

The article reveals the content and significance of the EU - Ukraine Action Plans and the need for their implementation for Ukraine.

Keywords: *Action Plan, Ukraine, European Union, European Integration, Council of Europe.*

Для України європейська інтеграція - це спосіб модернізації економіки, подолання технологічної відсталості, залучення іноземних інвестицій і нових технологій, створення нових робочих місць, підвищення конкурентоспроможності вітчизняних виробників та виходу на світові ринки, особливо на ринок ЄС. Будучи невід'ємною частиною Європи, Україна орієнтується на поточну модель соціально-економічного розвитку провідних європейських країн. Політичні вигоди від інтеграції України в ЄС пов'язані зі створенням надійних механізмів політичної стабільності, демократії та безпеки. Зближення з ЄС - це гарантія, а виконання його вимог - інструмент побудови демократичних інститутів в Україні [1].

Основним інструментом реалізації Європейської політики сусідства на національному рівні є так звані Плани дій, які були прийняті та узгоджені між Європейським Союзом та національними урядами [2].

Етапною подією, що надала поштовх поглибленню відносин між Україною та ЄС, стали президентські вибори в Україні наприкінці 2004 року.

21 лютого 2005 року підписано План дій Україна - ЄС, який став інструментом реалізації Європейської політики сусідства і визначав пріоритетні сфери двосторонньої співпраці з метою наближення України до ЄС.

1 березня 2008 року за результатами спільної оцінки Плану дій було продовжено термін його чинності до весни 2009 р., затверджено 23 додаткових пріоритети співробітництва та домовлено про підготовку нового практичного інструмента на заміну Плану дій Україна - ЄС [3].

Україна і ЄС домовилися про активізацію політичних, економічних і культурних відносин, відносин у сфері безпеки, включаючи прикордонне співробітництво та спільну відповідальність за запобігання і вирішення конфліктів.

Темпи прогресу у відносинах повністю залежать від зусиль і конкретних досягнень України у виконанні зобов'язань щодо спільних цінностей.

Виконання Плану дій допоможе реалізації положень Угоди про партнерство та співробітництво України та ЄС, буде сприяти і підтримувати майбутню мету України щодо інтеграції в європейські економічні та соціальні структури. Реалізація Плану дій значно наблизить українське законодавство, норми і стандарти до законодавства Європейського Союзу. План дій сприятиме розробці та реалізації стратегій та заходів, спрямованих на забезпечення економічного зростання та соціального зближення, зростання життєвого рівня та захисту навколишнього середовища, забезпечуючи тим самим досягнення довгострокової цілі сталого розвитку [4].

23 червня 2011 р. був прийнятий підготовлений Секретаріатом Ради Європи "План дій Ради Європи для України на 2011 – 2014 роки [5].

План дій для України став спільною стратегічною ініціативою Ради Європи та української влади, спрямованої на надання допомоги Україні у виконанні її статутних та специфічних зобов'язань як держави-члена Ради Європи, консолідувати успіхи, досягнуті після її вступу до Ради Європи в 1995 р. і підтримати Україну у вирішенні нових завдань. Це було продовженням виконання зобов'язання Організації підтримувати амбіційний і значний національний та європейський порядок денний реформ України в таких галузях компетенції Ради Європи, як права людини, верховенство права

та демократія. Основу для наступних досягнень було закладено попереднім Планом дій (2008 – 2011 рр.) [6].

План дій 2018-2021рр. значною мірою спирається на останні рекомендації, резолюції та висновки щодо країни з боку моніторингових та експертних консультативних органів Ради Європи, а також на результати виконання попереднього Плану дій Ради Європи для України (2015-2017 рр.). Він також бере до уваги виклики, зазначені в щорічних доповідях Генерального секретаря Ради Європи про стан демократії, прав людини та верховенства права. План дій відображає першочергові завдання реформ в країні, зокрема визначені Стратегією сталого розвитку «Україна-2020», Середньостроковим планом пріоритетних дій Уряду до 2020 р., Національною стратегією України у сфері прав людини та Планом дій з її реалізації, Стратегією реформування судоустрою, судочинства та суміжних правових інститутів на 2015-2020 рр., порядком денним боротьби з корупцією, децентралізації й реформ у сферах місцевого самоврядування, пенітенціарної системи та суспільного мовлення, Концепцією Державної соціальної програми забезпечення рівних прав та можливостей жінок і чоловіків на період до 2021 р., а також документом «Нова українська школа: концептуальні засади реформування середньої школи» (2016-2029 рр.) [7].

Реалізація Плану дій особливо необхідна Україні. Це можна констатувати з наступних причин:

- виконання потрібне для внутрішніх перетворень в Україні, незалежно від того, як це вплине на стратегічну мету вступу до ЄС;
- виконання Плану дій мало продемонструвати, що Україна остаточно відмовилася від політики декларацій і перейшла до практичних дій з комплексного реформування владних інститутів, судової системи, а також ринкових економічних реформ;
- виконання Плану дій відкриває двері для укладення посиленої угоди. Ця угода, як зазначається в документах ЄС, має бути в межах політики сусідства, але не охоплює ширших можливостей;
- чітке визначення намірів і зобов'язань дасть змогу здійснювати моніторинг їх належного виконання, а відтак – сподіватися на прискорення внутрішніх трансформацій і зближення України з ЄС [6].

Таким чином, Плани дій служать ефективним інструментом співпраці між Україною та ЄС, прискорення інтеграції України до Європейського Союзу [8]. Але не всі окреслені завдання вдається виконати.

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Беззуб І. Сучасний стан і перспективи української євроінтеграції URL: http://nbuvip.gov.ua/index.php?option=com_content&view=article&id=1209:suchasnij-stan-i-perspektivi-ukrajinskoji-evrointegratsiji&catid=8&Itemid=350 (дата звернення: 30.03.2021).
2. Оцінка виконання Планів дій Європейської політики сусідства. Виконання Плану дій Україна-ЄС: довідка та сталий розвиток / Під ред. Н. Андрусевич. Львів. 2009. 104 с.
3. Європейський Союз URL: <https://nato.mfa.gov.ua/pro-ukrayinu/mizhnarodna-spivpracya/evropejskij-soyuz> (дата звернення: 30.03.2021).
4. План дій «Україна – Європейський Союз»: схвалено Радою з питань співробітництва між Україною і Європейським Союзом 21.05.2005 р. URL: zakon2.rada.gov.ua/laws/show/994_693 (дата звернення: 30.03.2021).
5. План дій Ради Європи для України на 2011 – 2014 роки. URL: zakon2.rada.gov.ua/laws/show/994_693 (дата звернення: 30.03.2021).
6. Малик Я., Парияк О. Плани дій Україна – ЄС як інструменти забезпечення європейської інтеграції. URL: http://www.lvivacademy.com/vidavnistvo_1/edu_42/fail/3.pdf (дата звернення: 30.03.2021).
7. Рада Європи План дій для України на 2018-2021 рр. URL: <https://rm.coe.int/ap-ukraine-2018-2021-ukr-local-lang-official-non-web/16809e4563> (дата звернення: 30.03.2021).
8. Корнієнко В. О., Денисюк С. Г. Формування європейської ідентичності: аргументи для України. Політологічний вісник. Вип. 80. Київський національний ун-т імені Тараса Шевченка, 2018. С. 20–35.

Марфін Вікторія Юрївна — студентка групи БМІ-18б факультету ІРЕН Вінницького національного технічного університету, м. Вінниця, vika.marfin1706@gmail.com

Marfin Viktoriia – student of BMI-18b group of IREN faculty of Vinnytsia National Technical University, Vinnytsia, vika.marfin1706@gmail.com

Науковий керівник: **Корнієнко Валерій Олександрович** – доктор політичних наук, професор, завідувач кафедри соціально-політичних наук, Вінницький національний технічний університет, м. Вінниця, e-mail: valkorney1958@gmail.com

Supervisor: **Kornienko Valerii** – Dr. of Political Sciences, Professor, Head of the Department of Social and Political Sciences, Vinnytsia National Technical University, Vinnitsa, e-mail: valkorney1958@gmail.com